

DECYZJA RADY (UE) 2015/1601**z dnia 22 września 2015 r.****ustanawiająca środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 78 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 78 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w przypadku gdy jedno lub więcej państw członkowskich znajdzie się w nadzwyczajnej sytuacji charakteryzującej się nagłym napływem obywateli państw trzecich, Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może przyjąć środki tymczasowe na rzecz zainteresowanego państwa lub państw członkowskich.
- (2) Zgodnie z art. 80 TFUE polityki Unii dotyczące kontroli granicznej, azylu i imigracji oraz ich wprowadzanie w życie podlegają zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, a akty Unii przyjęte w tej dziedzinie zawierają odpowiednie środki w celu zastosowania tej zasady.
- (3) Niedawny kryzys w basenie Morza Śródziemnego skłonił instytucje Unii do natychmiastowego uznania przepływów migracyjnych w tym regionie za wyjątkowe oraz do wezwania do podjęcia konkretnych środków solidarności na rzecz państw członkowskich pierwszej linii. W szczególności na wspólnym posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych i ministrów spraw wewnętrznych w dniu 20 kwietnia 2015 r. Komisja przedstawiła dziesięciopunktowy plan natychmiastowych działań, jakie należy podjąć w odpowiedzi na kryzys, obejmujący zobowiązanie do rozważenia możliwych wariantów nadzwyczajnego mechanizmu relokacji.
- (4) Na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2015 r. Rada Europejska postanowiła, między innymi, wzmocnić wewnętrzną solidarność i odpowiedzialność oraz zobowiązała się w szczególności do zwiększenia pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych na rzecz państw członkowskich pierwszej linii oraz rozważenia możliwości zorganizowania na zasadzie dobrowolności nadzwyczajnej relokacji między państwami członkowskimi oraz rozmieszczenia w państwach członkowskich pierwszej linii zespołów Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) w celu wspólnego rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, łącznie z rejestrowaniem i pobieraniem odcisków palców.
- (5) W rezolucji z dnia 28 kwietnia 2015 r. Parlament Europejski powtórzył, że swoją odpowiedź na ostatnie tragiczne wydarzenia na Morzu Śródziemnym Unia musi oprzeć na solidarności i sprawiedliwym podziale odpowiedzialności oraz zwiększyć wysiłki w tej dziedzinie na rzecz tych państw członkowskich, do których przybywa największa – w wartościach bezwzględnych albo względnych – liczba uchodźców i wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową.
- (6) Poza środkami w obszarze azylu państwa członkowskie pierwszej linii powinny zwiększyć swoje wysiłki w celu ustanowienia środków mających na celu sprostanie mieszanym przepływowi migracyjnemu na granicach zewnętrznych Unii Europejskiej. Środki te powinny zagwarantować prawa osób wymagających ochrony międzynarodowej oraz zapobiegać nieuregulowanej migracji.
- (7) Na posiedzeniu w dniach 25 i 26 czerwca 2015 r. Rada Europejska zdecydowała, między innymi, że należy równolegle zajmować się trzema kluczowymi wymiarami: relokacją/przesiedleniem, powrotem/readmisją/reintegracją oraz współpracą z państwami pochodzenia i tranzytu. Rada Europejska zgodziła się przede wszystkim – z uwagi na obecną sytuację nadzwyczajną i zobowiązanie do większej solidarności i odpowiedzialności – na tymczasową i wyjątkową relokację z Włoch i Grecji do innych państw członkowskich, w ciągu dwóch lat, 40 000 osób w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej, w której to relokacji uczestniczyłyby wszystkie państwa członkowskie.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 17 września 2015 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

- (8) Szczególne położenie państw członkowskich jest wynikiem, w szczególności, przepływów migracyjnych w innych regionach geograficznych, takich jak szlak migracyjny prowadzący przez Bałkany Zachodnie.
- (9) Kilka państw członkowskich miało do czynienia ze znaczącym zwiększeniem się całkowitej liczby migrantów, w tym wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową, przybywających na ich terytoria w 2014 r.; w niektórych z tych państw sytuacja ta utrzymuje się nadal w 2015 r. Kilku państwom członkowskim Komisja udzieliła nadzwyczajnej pomocy finansowej, a EASO udzielił wsparcia operacyjnego, aby pomóc im w uporaniu się z tym wzrostem.
- (10) Wśród państw członkowskich znajdujących się pod znaczną presją oraz w kontekście niedawnych tragicznych wypadków na Morzu Śródziemnym, Włochy i Grecja w szczególności doświadczyły niespotykanego dotąd napływu migrantów przybywających na ich terytoria, w tym wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową, którzy w sposób oczywisty wymagają tej ochrony, co spowodowało znaczące obciążenie dla ich systemów migracyjnych i azylowych.
- (11) W dniu 20 lipca 2015 r. w drodze konsensusu przyjęto – odzwierciedlając szczególne położenie poszczególnych państw członkowskich – rezolucję przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie dotyczącą relokacji z Grecji i z Włoch 40 000 osób w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej. W ciągu dwóch lat z Włoch zostanie relokowanych 24 000 osób, a z Grecji – 16 000 osób. W dniu 14 września 2015 r. Rada przyjęła decyzję (UE) nr 2015/1523 ⁽¹⁾ ustanawiającą tymczasowy i wyjątkowy mechanizm relokacji – z Włoch i Grecji do innych państw członkowskich – osób w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej.
- (12) W ostatnich miesiącach presja migracyjna na południowych zewnętrznych granicach lądowych i morskich znów gwałtownie wzrosła i nadal obserwuje się przesuwanie się przepływów migracyjnych ze środkowej do wschodniej części regionu Morza Śródziemnego oraz w kierunku szlaku prowadzącego przez Bałkany Zachodnie, w wyniku rosnącej liczby migrantów przybywających do i z Grecji. W świetle tej sytuacji powinny zostać zapewnione dalsze środki tymczasowe służące złagodzeniu presji azylowej we Włoszech i Grecji.
- (13) Według danych Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex), przez pierwsze osiem miesięcy 2015 r. szlaki prowadzące przez środkową i wschodnią część regionu Morza Śródziemnego były głównym obszarem nieuregulowanego przekraczania granic Unii. Od początku 2015 r. około 116 000 migrantów przybyło do Włoch w sposób nieuregulowany (w tym około 10 000 migrantów o nieuregulowanym statusie, którzy zostali zarejestrowani przez miejscowe władze, lecz jeszcze nie są potwierdzeni w danych agencji Frontex). W maju i czerwcu 2015 r. agencja Frontex odnotowała 34 691 przypadków nieuregulowanego przekroczenia granicy, w lipcu i sierpniu zaś – 42 356 takich przypadków, co oznacza wzrost o 20 %. Znaczący wzrost tej liczby w 2015 r. zaobserwowała również Grecja, do której przybyło ponad 211 000 migrantów o nieuregulowanym statusie (w tym około 28 000 migrantów o nieuregulowanym statusie, którzy zostali zarejestrowani przez miejscowe władze, lecz jeszcze nie zostali potwierdzeni w danych agencji Frontex). W maju i czerwcu 2015 r. agencja Frontex odnotowała 53 624 przypadki nieuregulowanego przekroczenia granicy, w lipcu i sierpniu zaś – 137 000 takich przypadków, co oznacza wzrost o 250 %). Znacząca część całkowitej liczby migrantów o nieuregulowanym statusie, których obecność stwierdzono w tych dwóch regionach, obejmowała migrantów posiadających obywatelstwo państw, których obywatele w znacznym odsetku – według danych Eurostatu – uzyskują na poziomie Unii ochronę międzynarodową.
- (14) Według danych Eurostatu i EASO we Włoszech, w okresie od stycznia do lipca 2015 r., o ochronę międzynarodową wystąpiły 39 183 osoby – w porównaniu do 30 755 osób w tym samym okresie 2014 r. (wzrost o 27 %). W przypadku Grecji wzrost liczby wniosków jest podobny: złożono tu 7 475 wniosków (wzrost o 30 %).
- (15) W ramach polityki migracyjnej i azylowej podjęto dotychczas wiele działań w celu wsparcia Włoch i Grecji, w tym poprzez zapewnienie im znacznej pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych i wsparcia operacyjnego EASO. Włochy i Grecja były drugim i trzecim pod względem wielkości beneficjentem środków wydatkowanych w latach 2007–2013 w ramach programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” (SOLID), otrzymały one ponadto znaczne finansowanie na pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych. W latach 2014–2020 Włochy i Grecja prawdopodobnie pozostaną głównymi beneficjentami Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji (AMIF).
- (16) Z powodu ciągłej niestabilności i konfliktów trwających w bezpośrednim sąsiedztwie Włoch i Grecji oraz ich skutków w postaci przepływów migracyjnych w innych państwach członkowskich, istnieje duże prawdopodobieństwo, że systemy migracyjne i azyłowe tych państw nadal będą się znajdować pod znaczącą i rosnącą presją,

⁽¹⁾ Decyzja Rady (UE) 2015/1523 z dnia 14 września 2015 r. ustanawiająca środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji (Dz.U. L 239 z 15.9.2015, s. 146).

przy czym znacząca część migrantów może wymagać ochrony międzynarodowej. Wskazuje to na pilną potrzebę okazania solidarności na rzecz Włoch i Grecji oraz uzupełnienia działań podjętych dotychczas w celu wspierania ich za pomocą środków tymczasowych w dziedzinie azylu i migracji.

- (17) W dniu 22 września 2015 r. Rada odnotowała chęć i gotowość państw członkowskich do wzięcia udziału – zgodnie z zasadami solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, którym podlega polityka dotycząca azylu i migracji – w relokacji 120 000 osób w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej. Rada postanowiła zatem przyjąć niniejszą decyzję.
- (18) Należy przypomnieć, że w decyzji (UE) nr 2015/1523 nałożono na Włochy i Grecję obowiązek zapewnienia rozwiązań strukturalnych mających rozładować wyjątkową presję migracyjną wpływającą na ich systemy azylowe i migracyjne przez utworzenie solidnych strategicznych ram reagowania na sytuacje kryzysowe i zintensyfikowanie trwającego procesu reform w tych obszarach. Plany działania, jakie Włochy i Grecja przedstawiły w tym celu, powinny zostać uaktualnione, tak aby uwzględnić niniejszą decyzję.
- (19) Mając na względzie fakt, że Rada Europejska uzgodniła zestaw wzajemnie powiązanych środków, Komisji należy powierzyć uprawnienia w zakresie zawieszenia – w stosownych przypadkach i po zapewnieniu danemu państwu członkowskiemu możliwości przedstawienia swojego stanowiska – stosowania niniejszej decyzji przez ograniczony okres, gdyby Włochy lub Grecja nie przestrzegaly swoich zobowiązań w tym zakresie.
- (20) Począwszy od dnia 26 września 2016 r., 54 000 wnioskodawców powinno zostać proporcjonalnie relokowanych z Włoch i Grecji do innych państw członkowskich. Rada i Komisja powinny prowadzić regularny przegląd sytuacji odnośnie masowego napływu obywateli państw trzecich do państw członkowskich. W stosownych przypadkach Komisja powinna przedłożyć wnioski dotyczące zmiany niniejszej decyzji, aby odpowiedzieć na zmianę sytuacji w terenie i jej wpływ na mechanizm relokacji, a także zmieniającą się presję na państwa członkowskie, w szczególności państwa członkowskie pierwszej linii. Dokonując tego, powinna uwzględnić stanowiska państw członkowskich, które prawdopodobnie będą beneficjentami.

Jeżeli niniejsza decyzja zostanie zmieniona na rzecz innego państwa członkowskiego, to państwo członkowskie powinno, w dniu wejścia w życie odpowiedniej decyzji zmieniającej Radę przedstawić Radzie i Komisji plan działania, który powinien obejmować odpowiednie środki w dziedzinie azylu, pierwszego przyjęcia i powrotu, zwiększające zdolność, jakość i skuteczność jego systemów w tych dziedzinach, a także środki w celu zapewnienia odpowiedniego wykonania niniejszej decyzji, mając na względzie umożliwienie mu lepszego sprostania, po zakończeniu okresu stosowania niniejszej decyzji, ewentualnej sytuacji zwiększonego napływu migrantów na jego terytorium.

- (21) Jeżeli którekolwiek państwo członkowskie znalazłoby się w podobnej sytuacji nadzwyczajnej charakteryzującej się nagłym napływem obywateli państw trzecich, Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może przyjąć na podstawie art. 78 ust. 3 TFUE środki tymczasowe na rzecz danego państwa członkowskiego. Środki takie mogą, w stosownych przypadkach, obejmować zawieszenie obowiązków tego państwa członkowskiego przewidzianych w niniejszej decyzji.
- (22) Zgodnie z art. 78 ust. 3 TFUE środki przewidziane na rzecz Włoch i Grecji powinny mieć charakter tymczasowy. Aby środki przewidziane w niniejszej decyzji wywarły faktyczny wpływ w kontekście wsparcia udzielonego Włochom i Grecji, tak aby państwa te mogły stawić czoła znacznemu napływowi migracyjnemu na ich terytoria, zasadne jest przyjęcie okresu 24 miesięcy.
- (23) Środki dotyczące relokacji z Włoch i z Grecji przewidziane w niniejszej decyzji pociągają za sobą czasowe odstępstwo od zasady ustanowionej w art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 604/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, zgodnie z którą to Włochy i Grecja byłyby odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w oparciu o kryteria ustanowione w rozdziale III tego rozporządzenia, jak również czasowe odstępstwo dotyczące kolejnych czynności proceduralnych, w tym terminów określonych w art. 21, 22 i 29 tego rozporządzenia. Nadal stosuje się inne przepisy rozporządzenia (UE) nr 604/2013, w tym przepisy

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 31).

wykonawcze zawarte w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1560/2003 ⁽¹⁾ i rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 118/2014 ⁽²⁾, w tym zawarte w nich zasady dotyczące spoczywającego na przekazujących państwach członkowskich obowiązku pokrycia kosztów niezbędnych do przekazania wnioskodawcy do państwa członkowskiego relokacji oraz dotyczące współpracy w zakresie przekazywania między państwami członkowskimi, a także dotyczące przekazywania informacji w sieci łączności elektronicznej Dublinet. Niniejsza decyzja pociąga za sobą także odstąpienie od wymogu wyrażenia zgody przez wnioskodawcę ubiegającego się o ochronę międzynarodową, o którym mowa w art. 7 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 ⁽³⁾.

- (24) Środki dotyczące relokacji nie zwalniają państw członkowskich ze stosowania w pełni rozporządzenia (UE) nr 604/2013, w tym przepisów dotyczących łączenia rodzin, specjalnej ochrony małoletnich bez opieki oraz klauzuli dyskrecjonalnej ze względów humanitarnych.
- (25) Należało dokonać wyboru kryteriów stosowanych do określenia, którzy wnioskodawcy oraz jak wielu z nich mają być relokowani z Włoch i z Grecji, bez uszczerbku dla decyzji na szczeblu krajowym dotyczących wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Planuje się wprowadzenie jasnego i sprawnie funkcjonującego systemu, przewidującego próg wyznaczony stosunkiem średniej liczby, na poziomie Unii, decyzji o udzieleniu ochrony międzynarodowej w postępowaniach w pierwszej instancji, zgodnie z definicją Eurostatu, do łącznej liczby, na poziomie Unii, decyzji podjętych w pierwszej instancji w sprawie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, na podstawie najnowszych dostępnych danych statystycznych. Próg ten miałyby z jednej strony zapewnić – w możliwie największym stopniu – wszystkim wnioskodawcom, którzy w sposób oczywisty wymagają ochrony międzynarodowej, możliwość pełnego i szybkiego skorzystania ze swoich praw związanych z ochroną w państwie członkowskim relokacji. Z drugiej strony próg ten miałby zapobiec – w możliwie największym stopniu – relokowaniu do innego państwa członkowskiego wnioskodawców, których wniosek zostanie prawdopodobnie rozpatrzony negatywnie, a co za tym idzie nadmiernemu przedłużaniu ich pobytu w Unii. W niniejszej decyzji zastosować należy próg 75 %, określony na podstawie najnowszych dostępnych zaktualizowanych danych kwartalnych Eurostatu dotyczących decyzji podjętych w pierwszej instancji.
- (26) Celem środków tymczasowych jest zmniejszenie znacznej presji azylowej, pod jaką znajdują się Włochy i Grecja, w szczególności poprzez relokację znacznej liczby wnioskodawców w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej, którzy będą znajdowali się na terytorium Włoch lub Grecji po dniu rozpoczęcia stosowania niniejszej decyzji. Uwzględniając całkowitą liczbę obywateli państw trzecich, którzy przybyli w sposób nieuregulowany do Włoch i Grecji w 2015 r. oraz liczbę osób w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej, z Włoch i Grecji powinno być relokowanych łącznie 120 000 wnioskodawców w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej. Liczba ta stanowi około 43 % ogólnej liczby obywateli państw trzecich w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej, którzy przybyli w sposób nieuregulowany do Włoch i Grecji w lipcu i sierpniu 2015 r. Przewidziany w niniejszej decyzji środek dotyczący relokacji zapewnia sprawiedliwy podział obciążeń między Włochami i Grecją, z jednej strony, oraz innymi państwami członkowskimi, z drugiej strony, przy uwzględnieniu ogólnych danych dotyczących przypadków nieuregulowanego przekroczenia granic dostępnych za 2015 r. Uwzględniając bieżące dane liczbowe, 13 % wspomnianych wnioskodawców powinno zostać relokowanych z Włoch, 42 % z Grecji, a 45 % powinno zostać relokowanych jak przewidziano w niniejszej decyzji.
- (27) W terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszej decyzji państwo członkowskie może powiadomić Radę i Komisję, w wyjątkowych okolicznościach oraz podając należyte uzasadnione powody zgodne z podstawowymi wartościami Unii zapisanymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, że nie może uczestniczyć w procesie relokowania do 30 % wnioskodawców przydzielonych mu zgodnie z niniejszą decyzją. Takie wyjątkowe okoliczności obejmują w szczególności sytuację charakteryzującą się nagłym i masowym napływem obywateli krajów trzecich o takiej skali, że wywrze on skrajną presję nawet na dobrze przygotowany system azylowy zasadniczo działający zgodnie z odnośnym dorobkiem prawnym Unii dotyczącym azylu lub ryzyko nagłego i masowego napływu obywateli państw trzecich o tak wysokim prawdopodobieństwie, że uzasadnia natychmiastowe działanie. Po dokonaniu oceny Komisja powinna przedłożyć Radzie wnioski w sprawie decyzji wykonawczej dotyczącej tymczasowego zawieszenia relokacji do 30 % wnioskodawców przyznanych danemu państwu członkowskiemu. W uzasadnionych przypadkach Komisja może zaproponować przedłużenie terminu relokacji pozostałego przydziału maksymalnie o 12 miesięcy poza okres obowiązywania niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1560/2003 z dnia 2 września 2003 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. L 222 z 5.9.2003, s. 3).

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 118/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1560/2003 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. L 39 z 8.2.2014, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, zmieniające decyzję Rady 2008/381/WE oraz uchylające decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2007/WE i nr 575/2007/WE oraz decyzję Rady 2007/435/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 168).

- (28) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania relokacji w przypadku proporcjonalnej relokacji 54 000 wnioskodawców z Włoch i Grecji do innych państw członkowskich, w przypadku zawieszenia uczestnictwa jednego lub większej liczby państw członkowskich w relokacji wnioskodawców, lub w przypadku gdy – w następstwie odnośnych powiadomień skierowanych do Rady – inne państwo lub państwa członkowskie lub państwa stowarzyszone wezmą udział w relokacji, Radzie należy powierzyć uprawnienia wykonawcze.

Powierzenie tych uprawnień Radzie jest uzasadnione z uwagi na wrażliwy z politycznego punktu widzenia charakter takich środków, które dotyczą krajowych uprawnień dotyczących przyjmowania obywateli państw trzecich na terytorium państw członkowskich oraz z uwagi na konieczność bycia zdolnym do szybkiego dostosowania się do szybko zmieniającej się sytuacji.

- (29) Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (AMIF) ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 516/2014 zapewnia wsparcie na rzecz działań uzgodnionych między państwami członkowskimi w zakresie podziału obciążeń oraz jest otwarty na dalsze kształtowanie się polityki w tej dziedzinie. Art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 516/2014 przewiduje możliwość podejmowania przez państwa członkowskie działań związanych z przekazywaniem wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową w ramach programów krajowych, natomiast art. 18 tego rozporządzenia przewiduje możliwość otrzymania kwoty ryczałtowej wynoszącej 6 000 EUR z tytułu przekazania z innego państwa członkowskiego osób korzystających z ochrony międzynarodowej.
- (30) Z myślą o realizacji zasady solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności oraz biorąc pod uwagę fakt, że niniejsza decyzja stanowi element dalszego kształtowania się polityki w tej dziedzinie, należy zapewnić, aby państwa członkowskie, które relokują – zgodnie z niniejszą decyzją – wnioskodawców z Włoch i z Grecji w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej, otrzymywały kwotę ryczałtową na każdą relokowaną osobę, która to kwota odpowiada kwocie ryczałtowej przewidzianej w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 516/2014, a mianowicie EUR 6 000, wypłacanej przy zastosowaniu tych samych procedur. Wiąże się to z ograniczonym czasowym odstępstwem od art. 18 tego rozporządzenia ze względu na to, że kwota ryczałtowa powinna być wypłacana w odniesieniu do wnioskodawców relokowanych, a nie w odniesieniu do osób korzystających z ochrony międzynarodowej. Takie czasowe rozszerzenie zakresu potencjalnie otrzymujących kwotę ryczałtową wydaje się bowiem stanowić integralną część systemu reagowania w sytuacji nadzwyczajnej ustanowionego na mocy niniejszej decyzji. Ponadto w odniesieniu do kosztów przekazania osób relokowanych zgodnie z niniejszą decyzją należy zapewnić, aby Włochy i Grecja otrzymały kwotę ryczałtową w wysokości co najmniej 500 EUR na każdą osobę relokowaną z ich odnośnych terytoriów, uwzględniając rzeczywiste koszty niezbędne do przekazania wnioskodawcy do państwa członkowskiego relokacji. Państwa członkowskie powinny być uprawnione do otrzymania dodatkowych płatności zaliczkowych, które zostaną wypłacone w 2016 r. w następstwie przeglądu ich programów krajowych w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, w celu wdrażania działań na mocy niniejszej decyzji.
- (31) Konieczne jest zapewnienie wprowadzenia sprawnej procedury relokacji, a realizacji środków tymczasowych powinna towarzyszyć ścisła współpraca administracyjna między państwami członkowskimi oraz wsparcie operacyjne EASO.
- (32) Podczas całej procedury relokacji, do momentu przekazania wnioskodawcy, należy mieć na uwadze bezpieczeństwo narodowe i porządek publiczny. Z pełnym poszanowaniem podstawowych praw wnioskodawców, w tym stosownych zasad dotyczących ochrony danych, w przypadkach gdy państwo członkowskie ma uzasadnione powody, by sądzić, że wnioskodawca zagraża jego bezpieczeństwu narodowemu lub porządkowi publicznemu, informuje ono o tym pozostałe państwa członkowskie.
- (33) Przy podejmowaniu decyzji, którzy wnioskodawcy w sposób oczywisty wymagający ochrony międzynarodowej powinni zostać relokowani z Włoch i z Grecji, pierwszeństwo należy przyznać wnioskodawcom wymagającym szczególnej troski w rozumieniu art. 21 i 22 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE⁽¹⁾. W związku z tym sprawą pierwszorzędnej wagi są wszelkie szczególne potrzeby wnioskodawców, w tym stan ich zdrowia. Sprawą nadrzędną powinno być zawsze najlepsze zabezpieczenie interesu dziecka.
- (34) Podstawą należycie funkcjonującego wspólnego europejskiego systemu azylowego jest integracja wnioskodawców w sposób oczywisty wymagających ochrony międzynarodowej ze społeczeństwem państwa przyjmującego. A zatem, aby zdecydować, które państwo członkowskie powinno być państwem członkowskim relokacji, szczególną uwagę należy poświęcić szczególnym umiejętnościom i cechom danych wnioskodawców, takim jak znajomość języków i inne indywidualne elementy oparte na udowodnionych więzach rodzinnych, kulturowych lub społecznych, które mogłyby ułatwić ich integrację w społeczeństwie państwa członkowskiego relokacji. W przypadku wnioskodawców wymagających szczególnej troski należy wziąć pod uwagę zdolność państwa członkowskiego relokacji do zapewnienia takim osobom odpowiedniego wsparcia oraz konieczność zapewnienia

(¹) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96).

sprawiedliwego rozmieszczenia tych wnioskodawców w państwach członkowskich. Z należyтым poszanowaniem zasady niedyskryminacji państwa członkowskie relokacji mogą wskazać swoje preferencje dotyczące wnioskodawców w oparciu o powyższe informacje, na podstawie których Włochy i Grecja, w porozumieniu z EASO oraz – w stosownych przypadkach – z oficerami łącznikowymi, mogą przygotować wykazy ewentualnych wnioskodawców, którzy zostali wskazani do relokacji do tego państwa członkowskiego.

- (35) Gwarancje prawne i proceduralne określone w rozporządzeniu (UE) nr 604/2013 są niezmiennie stosowane do wnioskodawców objętych niniejszą decyzją. Wnioskodawców należy ponadto poinformować o procedurze relokacji określonej w niniejszej decyzji oraz powiadomić o decyzji o relokacji, która stanowi decyzję o przekazaniu w rozumieniu art. 26 rozporządzenia (UE) nr 604/2013. Zważywszy na fakt, że prawodawstwo Unii nie daje wnioskodawcy prawa wyboru państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie jego wniosku, wnioskodawcy powinno przysługiwać prawo do skutecznego środka zaskarżenia decyzji o relokacji zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 604/2013 jedynie w zakresie zapewnienia poszanowania jego praw podstawowych. Zgodnie z art. 27 tego rozporządzenia państwa członkowskie mogą przewidzieć w swoim prawie krajowym, że odwołanie od decyzji o przekazaniu nie zawiesza automatycznie przekazania wnioskodawcy, lecz że dana osoba ma możliwość wystąpienia z wnioskiem o zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu do czasu rozpatrzenia jej odwołania.
- (36) Przed przekazaniem do państwa członkowskiego relokacji i po takim przekazaniu wnioskodawcom przysługują prawa i gwarancje przewidziane w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE⁽¹⁾ i 2013/33/UE⁽²⁾, w tym w odniesieniu do ich szczególnych potrzeb w zakresie przyjmowania oraz szczególnych potrzeb proceduralnych. Ponadto, do wnioskodawców objętych niniejszą decyzją nadal zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013⁽³⁾, a dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE⁽⁴⁾ ma zastosowanie do powrotów obywateli państw trzecich niemających prawa do przebywania na danym terytorium. Powyższe ustalenie podlega ograniczeniom w stosowaniu tych dyrektyw.
- (37) Zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym Włochy i Grecja powinny zapewnić solidny mechanizm identyfikacji, rejestracji i pobierania odcisków palców w ramach procedury relokacji, tak aby szybko identyfikować osoby wymagające ochrony międzynarodowej kwalifikujące się do relokacji oraz identyfikować migrantów, którzy nie kwalifikują się do ochrony międzynarodowej i powinni zatem zostać zawróceni. Powinno to mieć zastosowanie do osób, które przybyły na terytorium Włoch lub Grecji między dniem 24 marca dniem 25 września 2015 r., aby mogły one kwalifikować się do relokacji. Jeżeli dobrowolny powrót nie jest wykonalny, a inne środki przewidziane w dyrektywie 2008/115/WE nie są adekwatne, aby zapobiec wtórnemu przemieszczaniu się, należy pilnie i skutecznie zastosować środki detencyjne zgodnie z rozdziałem IV tej dyrektywy. Wnioskodawcy, którzy uchylają się od procedury relokacji, powinni zostać z niej wyłączeni.
- (38) Należy przyjąć środki w celu uniknięcia wtórnego przemieszczania się osób relokowanych z państwa członkowskiego relokacji do innych państw członkowskich, które mogłoby utrudnić skuteczne stosowanie niniejszej decyzji. W szczególności państwa członkowskie powinny podjąć niezbędne środki zapobiegawcze w dziedzinie dostępu do świadczeń społecznych i środków odwoławczych, zgodnie z prawem Unii. Należy ponadto poinformować wnioskodawców o konsekwencjach wtórnego, nieuregulowanego przemieszczania się między państwami członkowskimi oraz o tym, że jeżeli państwo członkowskie relokacji przyznaje im ochronę międzynarodową, prawa wynikające z ochrony międzynarodowej przysługują im jedynie w tym państwie członkowskim.
- (39) Ponadto, zgodnie z celami przedstawionymi w dyrektywie 2013/33/UE, harmonizacja warunków przyjmowania pomiędzy państwami członkowskimi powinna pomóc w ograniczeniu wtórnego przemieszczania się wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową, spowodowanego różnicami w warunkach przyjmowania. Z myślą o osiągnięciu tego samego celu państwa członkowskie powinny rozważyć nałożenie obowiązku zgłaszania się i zapewnić wnioskodawcom ubiegającym się o ochronę międzynarodową świadczenia materialne w ramach przyjmowania, obejmujące zakwaterowanie, wyżywienie i odzież, tylko w naturze, oraz –

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (przekształcenie) (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Euroapol na potrzeby ochrony porządku publicznego, oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/UE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

w stosownych przypadkach – dopilnować, by wnioskodawcy byli bezpośrednio przekazywani do państwa członkowskiego relokacji. Podobnie, w okresie rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, jak stanowi dorobek prawny w zakresie azylu i strefy Schengen, z wyjątkiem przypadków uzasadnionych poważnymi względami humanitarnymi, państwa członkowskie nie powinny wydawać wnioskodawcom krajowych dokumentów podróży, ani stosować wobec nich żadnych innych zachęt, takich jak zachęty finansowe, które mogłyby ułatwić im nieuregulowane przemieszczanie się do innych państw członkowskich. W przypadku nieuregulowanego przemieszczania się do innych państw członkowskich wnioskodawcy lub korzystający z ochrony międzynarodowej powinni zostać zobowiązani do powrotu do państwa członkowskiego relokacji, a to państwo członkowskie relokacji powinno bezzwłocznie przyjąć z powrotem te osoby.

- (40) Aby uniknąć wtórnego przemieszczania się osób korzystających z ochrony międzynarodowej, państwa członkowskie powinny również informować takie osoby o warunkach legalnego wjazdu do innego państwa członkowskiego i pobytu w takim państwie oraz powinny mieć możliwość nałożenia obowiązku zgłaszania się. Zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE państwa członkowskie powinny wymagać, aby osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej, która w sposób nieuregulowany przebywa na ich terytorium, natychmiast powróciła do państwa członkowskiego relokacji. Jeżeli dana osoba nie zechce wrócić dobrowolnie, jej powrót przymusowy do państwa członkowskiego relokacji powinien zostać wykonany.
- (41) Ponadto, jeżeli jest to dopuszczone w prawie krajowym, w przypadku powrotu przymusowego do państwa członkowskiego relokacji, państwo członkowskie, które zrealizowało taki powrót, może podjąć decyzję o wydaniu zakazu wjazdu do tego kraju, który uniemożliwiłby takiej osobie, przez określony okres, ponowny wjazd na terytorium tego państwa członkowskiego.
- (42) Z uwagi na fakt, że celem niniejszej decyzji jest zaradzenie sytuacji nadzwyczajnej oraz wsparcie Włoch i Grecji we wzmacnianiu ich systemów azylowych, decyzja powinna umożliwiać tym państwom zawieranie, z pomocą Komisji, dwustronnych umów z Islandią, Liechtensteinem, Norwegią i Szwajcarią dotyczących relokacji osób objętych zakresem stosowania niniejszej decyzji. Takie umowy powinny odzwierciedlać także główne elementy niniejszej decyzji, w szczególności te odnoszące się do procedury relokacji oraz praw i obowiązków wnioskodawców, a także te odnoszące się do rozporządzenia (UE) nr 604/2013.
- (43) Szczególne wsparcie udzielane Włochom i Grecji w ramach systemu relokacji należy uzupełnić dodatkowymi środkami, stosowanymi od momentu przybycia obywatela państwa trzeciego na terytorium Włoch lub Grecji do momentu zakończenia wszystkich mających zastosowanie procedur, koordynowanymi przez EASO i inne właściwe agencje, takie jak Frontex, który koordynuje powroty obywateli państw trzecich niemających prawa do przebywania na danym terytorium, zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE.
- (44) Ponieważ cele niniejszej decyzji nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (45) Niniejsza decyzja nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (46) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do UE i do TFUE, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związane ani jej nie stosuje.
- (47) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do UE i do TFUE, oraz bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (48) Jeżeli po notyfikacji dokonanej zgodnie z art. 4 protokołu nr 21 przez państwo członkowskie objęte tym protokołem Komisja potwierdzi zgodnie z art. 331 ust. 1 TFUE udział tego państwa członkowskiego w niniejszej decyzji, Rada powinna ustalić, ilu wnioskodawców ma zostać relokowanych do tego państwa członkowskiego. Rada powinna również odpowiednio dostosować przydziały innych państw członkowskich, proporcjonalnie je zmniejszając.

- (49) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (50) Zważywszy na pilny charakter i powagę sytuacji, niniejsza decyzja powinna wejść w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza decyzja ustanawia środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji w celu wsparcia tych państw członkowskich, aby mogły lepiej sprostać sytuacji nadzwyczajnej charakteryzującej się nagłym napływem obywateli krajów trzecich na ich terytorium.
2. Komisja prowadzi stały przegląd sytuacji w odniesieniu do masowego napływu obywateli państw trzecich do państw członkowskich.

W stosownych przypadkach Komisja przedłoży wnioski dotyczące zmiany niniejszej decyzji, aby uwzględnić zmianę sytuacji w terenie i jej wpływ na mechanizm relokacji, a także zmieniającą się presję na państwa członkowskie, w szczególności państwa członkowskie pierwszej linii.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej” oznacza wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. h) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE⁽¹⁾;
- b) „wnioskodawca” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, w odniesieniu do którego nie została jeszcze wydana ostateczna decyzja;
- c) „ochrona międzynarodowa” oznacza status uchodźcy lub status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej zgodnie z definicjami zawartymi odpowiednio w art. 2 lit. e) i g) dyrektywy 2011/95/UE;
- d) „członkowie rodziny” oznaczają członków rodziny zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 604/2013;
- e) „relokacja” oznacza przekazanie wnioskodawcy z terytorium państwa członkowskiego, które kryteria określone w rozdziale III rozporządzenia (UE) nr 604/2013 wskazują jako odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, na terytorium państwa członkowskiego relokacji;
- f) „państwo członkowskie relokacji” oznacza państwo członkowskie, które staje się, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 604/2013, odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wnioskodawcy po jego relokacji na terytorium tego państwa członkowskiego.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

Artykuł 3

Zakres stosowania

1. Relokacji na podstawie niniejszej decyzji dokonuje się jedynie w stosunku do wnioskodawców, którzy we Włoszech lub w Grecji złożyli wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej, za których rozpatrzenie te państwa członkowskie byłyby odpowiedzialne, w przypadku braku relokacji, zgodnie z kryteriami ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego określonymi w rozdziale III rozporządzenia (UE) nr 604/2013.
2. Relokację na podstawie niniejszej decyzji stosuje się wyłącznie w odniesieniu do wnioskodawców posiadających obywatelstwo państwa, w przypadku którego obywateli decyzje o udzieleniu ochrony międzynarodowej stanowią – według najnowszych dostępnych średnich danych Eurostatu dla całej Unii, które są uaktualniane kwartalnie – 75 % lub więcej decyzji wydanych w pierwszej instancji w sprawie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, o których mowa w rozdziale III dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE⁽¹⁾. W przypadku bezpaństwowców bierze się pod uwagę państwo poprzedniego miejsca zwykłego pobytu. Aktualizacje kwartalne bierze się pod uwagę wyłącznie w odniesieniu do wnioskodawców, w przypadku których nie stwierdzono jeszcze, że mogą być relokowani zgodnie z art. 5 ust. 3 niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Relokacja 120 000 wnioskodawców do państw członkowskich

1. Relokacja 120 000 wnioskodawców do innych państw członkowskich odbywa się w następujący sposób:
 - a) z Włoch na terytorium innych państw członkowskich relokowanych zostaje 15 600 wnioskodawców zgodnie z tabelą zamieszczoną w załączniku I;
 - b) z Grecji na terytorium innych państw członkowskich relokowanych zostaje 50 400 wnioskodawców zgodnie z tabelą zamieszczoną w załączniku II;
 - c) na terytorium innych państw członkowskich relokowanych zostaje 54 000 wnioskodawców proporcjonalnie do danych liczbowych zamieszczonych w załącznikach I i II, albo zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu w drodze zmiany niniejszej decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 2 oraz w ust. 3 niniejszego artykułu.
2. Począwszy od dnia 26 września 2016 r., 54 000 wnioskodawców, o których mowa w ust. 1 lit. c), zostaje relokowanych z Włoch i Grecji, w proporcjach wynikających z ust. 1 lit. a) i b), na terytorium innych państw członkowskich, proporcjonalnie do danych liczbowych zamieszczonych w załącznikach I i II. Komisja przedkłada Radzie wniosek dotyczący danych liczbowych, które mają być odpowiednio przydzielone poszczególnym państwom członkowskim.
3. Jeżeli do dnia 26 września 2016 r., Komisja stwierdzi, że dostosowanie mechanizmu relokacji jest uzasadnione zmianą sytuacji w terenie lub że z uwagi na gwałtowną zmianę kierunku przepływów migracyjnych państwo członkowskie znalazło się w nadzwyczajnej sytuacji charakteryzującej się nagłym napływem obywateli państw trzecich oraz uwzględniając stanowiska państw członkowskich, które prawdopodobnie będą beneficjentami, może ona, w stosownych przypadkach, przedłożyć Radzie wnioski, o których mowa w art. 1 ust. 2.

Ponadto państwo członkowskie może – podając należyte uzasadnienie – powiadomić Radę i Komisję, że znalazło się w podobnej nadzwyczajnej sytuacji. Komisja dokonuje oceny podanego uzasadnienia i w stosownych przypadkach przedkłada Radzie wnioski, o czym mowa w art. 1 ust. 2.

4. W przypadku gdy po notyfikacji dokonanej zgodnie z art. 4 protokołu nr 21 przez państwo członkowskie objęte tym protokołem Komisja potwierdzi zgodnie z art. 331 ust. 1 TFUE uczestnictwo tego państwa członkowskiego w niniejszej decyzji, Rada, na wniosek Komisji, ustala liczbę wnioskodawców, którzy mają zostać relokowani do zainteresowanego państwa członkowskiego. W tej samej decyzji wykonawczej Rada odpowiednio dostosowuje przydziały innych państw członkowskich, proporcjonalnie je zmniejszając.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60).

5. W wyjątkowych okolicznościach państwo członkowskie może, do dnia 26 grudnia 2015 r., powiadomić Radę i Komisję, że tymczasowo nie może uczestniczyć w procesie relokacji do 30 % wnioskodawców przydzielonych mu zgodnie z ust. 1, podając należycie uzasadnione powody zgodne z podstawowymi wartościami Unii zapisanymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej.

Komisja dokonuje oceny podanego uzasadnienia i przedkłada Radzie wnioski dotyczące tymczasowego zawieszenia relokacji do 30 % wnioskodawców przyznanych danemu państwu członkowskiemu zgodnie z ust. 1. W uzasadnionych przypadkach Komisja może zaproponować przedłużenie terminu relokacji wnioskodawców w ramach pozostałego przydziału maksymalnie o 12 miesięcy poza datę, o której mowa w art. 13 ust. 2.

6. W terminie jednego miesiąca Rada podejmuje decyzję w sprawie wniosków, o których mowa w ust. 5.

7. Do celów stosowania ust. 2, 4 i 6 niniejszego artykułu oraz art. 11 ust. 2 Rada, na wniosek Komisji, przyjmuje decyzję wykonawczą.

Artykuł 5

Procedura relokacji

1. Na potrzeby współpracy administracyjnej niezbędnej do wykonania niniejszej decyzji każde państwo członkowskie wyznacza krajowy punkt kontaktowy, którego adres przekazuje pozostałym państwom członkowskim oraz EASO. Państwa członkowskie, w porozumieniu z EASO i innymi właściwymi agencjami, podejmują wszelkie odpowiednie środki, aby właściwe organy nawiązały bezpośrednią współpracę i rozpoczęły wymianę informacji, w tym informacji dotyczących powodów, o których mowa w ust. 7.

2. Państwa członkowskie podają regularnie, nie rzadziej niż co trzy miesiące, liczbę wnioskodawców, których można szybko relokować na ich terytorium, oraz przekazują wszelkie inne istotne informacje.

3. Na podstawie tych informacji Włochy i Grecja – z pomocą EASO, oraz, w stosownych przypadkach, oficerów łącznikowych państw członkowskich, o których mowa w ust. 8 – wskazują poszczególnych wnioskodawców, których można relokować do innych państw członkowskich, oraz przekazują możliwie jak najszybciej wszelkie istotne informacje punktom kontaktowym tych państw członkowskich. W tym zakresie pierwszeństwo mają wnioskodawcy szczególnej troski w rozumieniu art. 21 i art. 22 dyrektywy 2013/33/UE.

4. Po wyrażeniu zgody przez państwo członkowskie relokacji Włochy i Grecja możliwie jak najszybciej podejmują decyzję o relokacji poszczególnych wnioskodawców do danego państwa członkowskiego relokacji, w uzgodnieniu z EASO, i powiadamiają wnioskodawcę zgodnie z art. 6 ust. 4. Państwo członkowskie relokacji może podjąć decyzję o odmowie zgody na relokację danego wnioskodawcy wyłącznie wtedy, gdy istnieją uzasadnione powody, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu.

5. Wnioskodawcy, od których należy pobrać odciski palców zgodnie z obowiązkami określonymi w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 603/2013, mogą być zgłoszeni do relokacji dopiero po pobraniu odcisków palców i przekazaniu ich do systemu centralnego Eurodac na mocy tego rozporządzenia.

6. Przekazanie wnioskodawcy na terytorium państwa członkowskiego relokacji następuje możliwie jak najszybciej po dacie powiadomienia zainteresowanej osoby o decyzji o przekazaniu, o której mowa w art. 6 ust. 4 niniejszej decyzji. Włochy i Grecja informują państwo członkowskie relokacji o dacie i godzinie przekazania oraz udzielają mu wszelkich innych istotnych informacji.

7. Państwa członkowskie zachowują prawo do odmowy relokacji wnioskodawcy wyłącznie w przypadku wystąpienia uzasadnionych powodów wskazujących, że dana osoba może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego, lub w przypadku wystąpienia poważnych podstaw zastosowania przepisów dotyczących wykluczenia, określonych w art. 12 i 17 dyrektywy 2011/95/UE.

8. W celu wdrożenia wszystkich elementów procedury relokacji opisanej w niniejszym artykule państwa członkowskie mogą po wymianie wszystkich istotnych informacji podjąć decyzję o oddelegowaniu oficerów łącznikowych do Włoch i Grecji.

9. Zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym państwa członkowskie w pełni wykonują swoje zobowiązania. W związku z tym Włochy i Grecja gwarantują identyfikację, rejestrację i pobieranie odcisków palców w ramach procedury relokacji. W celu zapewnienia skuteczności i wykonalności tego procesu organizuje się w należyty sposób infrastrukturę i środki recepcyjne, aby tymczasowo zakwaterować ludzi, zgodnie z unijnym dorobkiem prawnym, do czasu szybkiego podjęcia decyzji w sprawie ich sytuacji. Wnioskodawcy, którzy uchylają się od procedury relokacji, są z niej wyłączani.

10. Przewidzianą w niniejszym artykule procedurę relokacji należy przeprowadzić jak najszybciej, nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od momentu, w którym państwo członkowskie relokacji podało liczbę wnioskodawców, o których mowa w ust. 2, chyba że państwo członkowskie relokacji wyraziło zgodę, o której mowa w ust. 4, później niż dwa tygodnie przed końcem tego dwumiesięcznego terminu. W takim przypadku termin przeprowadzenia procedury relokacji można przedłużyć o okres nieprzekraczający kolejnych dwóch tygodni. Ponadto termin można również przedłużyć o kolejne cztery tygodnie, w odpowiednich przypadkach, jeżeli Włochy lub Grecja wykażą obiektywne, praktyczne przeszkody, które uniemożliwiają dokonanie przekazania.

Jeżeli procedury relokacji nie uda się przeprowadzić w tych terminach i o ile Włochy i Grecja nie uzgodnią z państwem członkowskim relokacji, że termin ten zostaje w rozsądnych granicach przedłużony, Włochy i Grecja pozostają odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 604/2013.

11. Po relokacji wnioskodawcy państwo członkowskie relokacji pobiera odciski palców wnioskodawcy i przekazuje je do systemu centralnego Eurodac zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 603/2013 oraz uaktualnia zestawy danych zgodnie z art. 10, a w stosownych przypadkach zgodnie z art. 18 tego rozporządzenia.

Artykuł 6

Prawa i obowiązki wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową i objętych zakresem stosowania niniejszej decyzji

1. Wykonując niniejszą decyzję, państwa członkowskie dążą przede wszystkim do najlepszego zabezpieczenia interesu dziecka.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie rodzin objęci zakresem stosowania niniejszej decyzji byli relokowani na terytorium tego samego państwa członkowskiego.
3. Przed podjęciem decyzji o relokacji wnioskodawcy Włochy i Grecja informują wnioskodawcę w języku dla niego zrozumiałym lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest dla niego zrozumiały, o procedurze relokacji określonej w niniejszej decyzji.
4. Po podjęciu decyzji o relokacji wnioskodawcy, a przed faktyczną relokacją Włochy i Grecja powiadamiają na piśmie zainteresowaną osobę o decyzji o relokacji. W decyzji należy wskazać państwo członkowskie relokacji.
5. Wnioskodawca lub osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej, którzy wjeżdżają na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie relokacji, nie spełniając warunków pobytu w tym innym państwie członkowskim, mają obowiązek niezwłocznego powrotu. Państwo członkowskie relokacji ma obowiązek bezzwłocznie przyjąć z powrotem taką osobę.

Artykuł 7

Wsparcie operacyjne na rzecz Włoch i Grecji

1. W celu wsparcia Włoch i Grecji, aby państwa te mogły lepiej sprostać nadzwyczajnemu obciążeniu dla ich systemów azylowych i migracyjnych w związku z aktualną, zwiększoną presją migracyjną na ich granicach zewnętrznych, państwa członkowskie zwiększają wsparcie operacyjne – we współpracy z Włochami i Grecją – w obszarze ochrony międzynarodowej za pośrednictwem stosownych działań koordynowanych przez EASO, Frontex i inne właściwe agencje, w szczególności przez oddelegowanie, w stosownych przypadkach, ekspertów krajowych do następujących działań pomocniczych:

- a) sprawdzanie obywateli państw trzecich przybywających do Włoch i do Grecji, które obejmuje jednoznaczną identyfikację, pobieranie odcisków palców i rejestrację oraz, w stosownych przypadkach, rejestrację ich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz – na wniosek Włoch lub Grecji – wstępne rozpoznanie tych wniosków;

- b) udzielania wnioskodawcom lub potencjalnym wnioskodawcom mogącym podlegać relokacji zgodnie z niniejszą decyzją informacji oraz określonego wsparcia, jakiego mogą potrzebować;
 - c) przygotowania i organizacji działań dotyczących powrotu obywateli państw trzecich, którzy nie wystąpili o udzielenie ochrony międzynarodowej lub którzy utracili prawo do przebywania na danym terytorium.
2. Oprócz wsparcia przewidzianego w ust. 1 oraz w celu ułatwienia wykonywania wszystkich etapów procedury relokacji Włochom i Grecji udziela się stosownego wsparcia za pośrednictwem odpowiednich działań koordynowanych przez EASO, Frontex i inne właściwe agencje.

Artykuł 8

Środki uzupełniające, jakie mają podjąć Włochy i Grecja

1. Włochy i Grecja, uwzględniając obowiązki określone w art. 8 ust. 1 decyzji (UE) 2015/1523, do dnia 26 października 2015 r., zgłaszają Radzie i Komisji zaktualizowany plan działania uwzględniający konieczność zapewnienia odpowiedniego wykonania niniejszej decyzji.
2. Jeżeli niniejsza decyzja zostanie zmieniona na rzecz innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 1 ust. 2 i art. 4 ust. 3, to państwo członkowskie powinno, w dniu wejścia w życie odpowiedniej decyzji zmieniającej Rady przedstawić Radzie i Komisji plan działania, który obejmuje odpowiednie środki w dziedzinie azylu, pierwszego przyjęcia i powrotu, zwiększające zdolność, jakość i skuteczność jego systemów w tych dziedzinach, a także środki w celu zapewnienia odpowiedniego wykonania niniejszej decyzji. Wspomniane państwo członkowskie w pełni wykonuje plan działania.
3. Jeżeli Włochy lub Grecja nie wywiążą się z obowiązków, o których mowa w ust. 1, Komisja może postanowić – po umożliwieniu zainteresowanemu państwu członkowskiemu przedstawienia jego opinii – o zawieszeniu stosowania niniejszej decyzji w odniesieniu do tego państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający trzech miesięcy. Komisja może postanowić o jednorazowym przedłużeniu takiego zawieszenia na kolejny okres nieprzekraczający trzech miesięcy. Zawieszenie takie nie wpływa na przekazywanie wnioskodawców oczekujących na przekazanie po wyrażeniu zgody przez państwo członkowskie relokacji zgodnie z art. 5 ust. 4.

Artykuł 9

Kolejne sytuacje nadzwyczajne

W przypadku wystąpienia w państwie członkowskim sytuacji nadzwyczajnej charakteryzującej się nagłym napływem obywateli państw trzecich Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może przyjąć środki tymczasowe na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 78 ust. 3 TFUE. Środki takie mogą, w zależności od przypadku, obejmować zawieszenie przewidzianego w niniejszej decyzji udziału tego państwa członkowskiego w relokacji, a także ewentualne środki wyrównawcze dla Włoch i Grecji.

Artykuł 10

Wsparcie finansowe

1. Na każdą osobę relokowaną zgodnie z niniejszą decyzją:
 - a) państwo członkowskie relokacji otrzymuje kwotę ryczałtową w wysokości 6 000 EUR;
 - b) Włochy lub Grecja otrzymują kwotę ryczałtową w wysokości co najmniej 500 EUR.
2. Takie wsparcie finansowe realizowane jest przy zastosowaniu procedur określonych w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 516/2014. W drodze wyjątku od ustaleń dotyczących płatności zaliczkowych określonych w tym rozporządzeniu płatność zaliczkowa wynosząca 50 % całości środków przyznanych zgodnie z niniejszą decyzją jest wypłacana państwom członkowskim w 2016 r.

*Artykuł 11***Współpraca z państwami stowarzyszonymi**

1. Przy pomocy Komisji zarówno Włochy, jak i Grecja mogą zawierać umowy dwustronne z, odpowiednio, Islandią, Liechtensteinem, Norwegią i Szwajcarią dotyczące relokacji wnioskodawców z terytorium Włoch i Grecji na terytoria tych państw. W umowach tych uwzględnia się w należyty sposób główne elementy niniejszej decyzji, w szczególności dotyczące procedury relokacji oraz praw i obowiązków wnioskodawców.
2. W przypadku zawarcia takich umów dwustronnych Włochy lub Grecja powiadamiają Radę i Komisję o liczbie wnioskodawców, którzy mają zostać relokowani do państw stowarzyszonych. Rada, na wniosek Komisji, odpowiednio dostosowuje przydziały państw członkowskich, proporcjonalnie je zmniejszając.

*Artykuł 12***Sprawozdania**

Na podstawie informacji przedstawianych przez państwa członkowskie i właściwe agencje Komisja co sześć miesięcy przedstawia Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej decyzji.

Na podstawie informacji przedstawianych przez Włochy i Grecję Komisja przedstawia także Radzie co sześć miesięcy sprawozdanie z wykonania planów działania, o których mowa w art. 8.

*Artykuł 13***Wejście w życie**

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 26 września 2017 r.
3. Niniejszą decyzję stosuje się do osób przybywających na terytorium Włoch i Grecji od dnia 25 września 2015 r. do dnia 26 września 2017 r. oraz do wnioskodawców, którzy przybyli na terytorium tych państw członkowskich, począwszy od dnia 24 marca 2015 r..

Sporządzono w Brukseli 22 września 2015 r.

W imieniu Rady
J. ASSELBORN
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Przydział miejsc dla osób z Włoch

	Przydział miejsc na państwo członkowskie (15 600 relokowanych wnioskodawców)
Austria	462
Belgia	579
Bułgaria	201
Chorwacja	134
Cypr	35
Republika Czeska	376
Estonia	47
Finlandia	304
Francja	3 064
Niemcy	4 027
Węgry	306
Łotwa	66
Litwa	98
Luksemburg	56
Malta	17
Niderlandy	922
Polska	1 201
Portugalia	388
Rumunia	585
Słowacja	190
Słowenia	80
Hiszpania	1 896
Szwecja	567

ZAŁĄCZNIK II

Przydział miejsc dla osób z Grecji

	Przydział miejsc na państwo członkowskie (50 400 relokowanych wnioskodawców)
Austria	1 491
Belgia	1 869
Bułgaria	651
Chorwacja	434
Cypr	112
Republika Czeska	1 215
Estonia	152
Finlandia	982
Francja	9 898
Niemcy	13 009
Węgry	988
Łotwa	215
Litwa	318
Luksemburg	181
Malta	54
Niderlandy	2 978
Polska	3 881
Portugalia	1 254
Rumunia	1 890
Słowacja	612
Słowenia	257
Hiszpania	6 127
Szwecja	1 830